

Stjernefotografen Søren Solkær rejser efter det ekstreme:

»Vi måtte vente til børnene havde spist op. Derefter smed Elle trøjen og iførte sig en sjakalmaske«

Det lå bestemt ikke i kortene, at Søren fra Sønderborg skulle blive verdensberømt fotograf med hele verden som sin arbejdsplads. Særligt fire ældre danskere satte eventyrdrømme i gang.

JAKOB ØSTER

Jeg er sulten,« sagde Noel Gallagher. Og det udsagn var ikke just, hvad musikfotografen og eventyreren Søren Solkær havde håbet på at høre. Året var 2006 og Søren Solkær befandt sig i en forstad til Argentinas hovedstad Buenos Aires. Han var hyret af et engelsk musikmagasin til at forevige det ikoniske britpop-band Oasis og havde fået fem dage til opgaven.

Sammen med bandet var han blevet fløjet til den argentinske storby, havde fået hotelværelse tæt ved Gallagher-brødrene og havde drukket øl sammen dem i baren. Alt gik som det skulle. Lige indtil tredjedagen, hvor fotograferingen skulle finde sted.

Søren Solkær havde på forhånd udset sig tre urbane *photo locations*, og i bandets turbus var turen gået til den første af disse. Fotograferingen varede dog kun indtil Noel Gallagher annoncerede, at han ville have en sandwich, som han insisterede på at få hjemme på hotellet.

Heldigvis rådede Oasis-storebroren dog bod på miseren til samme aftens stadionkoncert. Søren Solkær fik lov at fotografere begge de berømte brødre – hver for sig – både i backstageområdet og gemt bag et trommesæt på scenen foran 80.000 fans.

Som så ofte før lykkedes det musikfotografen at få sine billeder af nogle af verdens største rockstjerner i hus.

Søren Solkær fortæller historien, da jeg møder ham i hans hyggelige studie på Vesterbro i København. På væggene hænger enorme billeder af migrerende stæreflokke, *street art*-kunstnere og – ikke mindst – kendte musikere.

Den danske stjernefotograf er på en gang nærværende, velartikuleret og præcis, måske fordi han engang har studeret litteratur på Aarhus Universitet. Samtidig udstråler han ro og balance. Jeg prøver at gøre det samme, selv om jeg er en lille smule *starstruck* over at sidde over for et af mine største fotografiske forbilleder.

Fra Blans til Tibet

Historien om den rejsende fotograf starter i den lille by Blans nær Sønderborg. Søren Solkær interesserede sig i udgangspunktet mere for at fiske og være spejder end for at rejse og fotografere.

»Da jeg var ti år gammel, fangede jeg en kæmpepestor gedde, og så kom der en fotograf fra Jydskvestkysten ud for at fotografere mig med den der store fisk. Han var en tyk, gammel mand med en cigar. Det var mit billede af en fotograf dengang, og jeg så det slet ikke som en mulighed selv

MODERNE EVENTYRERE

I serien *Moderne eventyrere* sætter vi fokus på, hvordan man i 2022 – hvor der kun er få hvide pletter tilbage på verdenskortet – alligevel kan finde frem til eventyret.

I fire rejseportrætter kan du læse historien om fire berejste danskere, der har gjort eventyret til deres levevej.

Mød National Geographic fotografen Uri Løvevild Golman, tv-kokken Nikolaj Kirk, (rock-)stjernefotografen Søren Solkær, og Nul Stjerner-værten Morten Kirckhoff.

at blive sådan én. Der var ingen kreative i min familie.«

Til gengæld havde Søren Solkærs mor en boghandel, og her var der rejse- og eventyrerbøger på hylderne. Dem læste han rigtigt meget i.

»Jeg læste bøger af Jens Bjerre, Hjalte Tin og Nina Rasmussen, og jeg læste Kløvedal. Jeg elskede rejseberetninger. Og "Amerikanske billeder" dyrkede jeg som en bibel i min barndom. Jeg var enormt inspireret af Jacob Holdts frie liv. De inspirerede mig alle sammen til at rejse ud,« fortæller Søren Solkær.

Rejselivet startede med to interraiture, den første da Søren Solkær var blot 15 år gammel.

»Senere sparede jeg 18.000 kroner op ved at arbejde et halvt år på et slagteri og fløj som 18-årig med en ven til Sydøstasien. Turen skulle have varet fire måneder, men endte med at vare knap halvandet år. Undervejs mødte vi på den indonesiske ø Siberut blandt andet en tough Charles Bronson-agtig guide med lille smalt, sort overskæg og militærtøj, der gerne ville tage os med dybt ind i junglen. Vi gik i mudder til knæene, løb tør for mad og fik infektioner i benene.«

Vennen rejste hjem og med blot 2.000 kroner på lommen, fløj Søren Solkær alene til Australien for at finde arbejde.

»For at rejse ind i Australien skulle man dokumentere, at man var selvforsørgende, så min storebror satte nogle penge ind på min konto og sendte mig en fax med en kontoudskrift, som jeg kunne bruge i immigrationen.«

Uden arbejdstilladelse købte Søren Solkær snart efter ankomst et svabersæt og en spand på en tankstation og fandt et stort vejkryds, hvor han vaskede ventende biler. Ved forefaldende arbejde sparede han op, så han kunne fortsætte sin rundtur i Oceanien. Det var også på denne tur Søren Solkær købte sit første spejlreflekskamera og begyndte at tage portrætter.

»Jeg elskede at få mulighed for at komme tæt på et andet menneske. Det har betydet rigtig meget for mig – i hele mit liv faktisk – og det var kameraet, der gav mig muligheden for det.«

Turen hjem med Biman Bangladesh Airlines endte med at tage 48 timer og gik via Singapore, Dhaka, London og endte i München, hvorfra Søren Solkær tomlede op til den dansk-tyske grænse.

»Men derfra havde jeg svært ved at få lift, fordi jeg lignede en gedehyrde! Jeg var iført batiktøj og havde langt, flettet, afbleget hår. Sådan endte min første lange rejse. Da jeg kom hjem, studerede jeg på Aarhus Universitet, fordybte mig i fotografiske teknikker, og om sommeren rejste jeg til London, hvor jeg boede gratis som *squatter* i for-

ladte ambassader og gik fra dør til dør for at forsøge at sælge malerier.«

Det mest mystiske sted på jorden

I 1993 besluttede den dengang 23-årige Søren Solkær at rejse fra Nepals hovedstad Kathmandu over land til Tibet sammen med sin lillebror. De syntes nemlig, det lød som »det mest eksotiske og mystiske sted på jorden«.

Dengang kunne man kun komme ind i Tibet som en del af en grupperejse, så brødrene købte falske rejsepapirer, der bekendtgjorde, at de skulle mødes med en turgruppe i Lhasa og tomlede så til grænsen mod Tibet, hvor de med sommerfugle i maven håbede at få lov til at krydse ind i det forjættede land med deres dyrt indkøbte papirer.

Bekymringerne skulle dog vise sig unødige, for som Søren Solkær siger:

»Da vi kom op til grænseovergangen, var der kun to kinesiske vagter som stod og spillede badminton hen over den rød-hvide grænsebom.«

Kort efter stod de to brødre derfor pludselig med deres rygsække i Tibet.

»Der var måske 800 kilometer til Lhasa, og turen tog over en uge og var helt fantastisk, selv om vejen var forfærdelig. Nogle dage kom der kun en eller to lastbiler. Når en af dem stoppede, så lå man der på ladet under en yakpels sammen med to gamle, tandløse tibetanske damer, som var flade af grin. Vejene skar sig igennem flere meters sne eller var skåret ind i klipper, hvor der hang meterlange istapper over os. Senere kom vi ud til sletter, hvor unge tibetanske mænd kom ridende på deres små heste med rav, turkis og koraller i deres lange sorte hår og helt bronzefarvede og kridhvide tænder.«

Ihærdighed betalte sig

Rejsen skulle også på andre måder vise sig at blive livsforandrende for Søren Solkær:

»Da jeg kom hjem, sendte jeg min portfolio med portrætter fra Tibet og Nepal til fotoakademiet i Prag. Jeg havde efterhånden fået et billedsprog, og mine billeder var nu bedre komponerede og mere grafiske. Tilmeld havde min mor sagt, at de var gode!« siger Søren Solkær med et smil.

»Lige før skolestart havde jeg intet hørt, så jeg ringede til skolen. Sekretæren fortalte, at de godt nok havde fået besked om, at der lå en pakke fra Danmark på posthuset. Men ingen havde afhentet den, da forsendelsen var pålagt et lille gebyr. Heldigvis fik jeg i al hast lov til at låne en bil af en veninde og kørte så hele natten. I Prag fik jeg næste morgen udleveret pakken, holdt efterføl-

Mødet med Noel Gallagher fra Oasis var en særpræget oplevelse. Foto: Søren Solkær

SØREN SOLKÆRS PROJEKTER

Photographers Posed (1993-2002) – Søren Solkær rejste i ni lande, hvor han fotograferede internationale mesterfotografer som bl.a. Anton Corbijn, Jan Saudek og Arnold Newman med deres eget udstyr og ved brug af kunstneres egne fotografiske teknikker.

Souls (1998-2011) – Sjælfulde portrætter af yogier (yogaudøvere) på toppen af Abu-bjerget i Rajasthan, Indien.

Musicians (1998-) – Søren Solkær er især kendt for at have rejst verden rundt for at tage sine ikoniske band- og musikerfotos af bl.a.: Björk, Paul McCartney, Amy Winehouse, Pharrell Williams, REM, U2 og Adele.

Surface (2011-2017) – Portrætter af gade- og graffiti-kunstnere taget der hvor kunstnerne selv arbejder. En seks år lang rejse gennem verdens storbygader, tunneller og over hustage med fotografier af kunstnere som Bäst, Elle, London Police og Space Invader.

Passage (2011-2019) – Billeder af fly-vinger set ud ad vinduet på et passagerfly.

Black Sun (2017-) – Fotografering af fuglefænomenet sort sol, primært i Søren Solkær's barndomslandskaber i Sønderjylland, men også i bl.a. Rom og England. Den anden bog om "Black Sun" udkommer i november 2022.

Socotra (2022-) – Dokumentering af den specielle flora og fauna på den yemenitiske ø Socotra, som formentlig vil resultere i en udstilling og en ny fine art-fotobog.

Søren Solkær's ikoniske foto af White Stripes i en amerikansk diner. Foto: Søren Solkær

Jeg havde mørkekammer hjemme i et skab, solgte ufatteligt lidt og levede på et minimum.

Søren Solkær, fotograf

► gende møde med skolens dekan og blev optaget. Det var mit store held og skyldtes helt sikkert mest min ihærdighed. Havde de kun fået min portfolio, var jeg ikke kommet ind, for jeg var ikke særlig god,« siger Søren Solkær og fortsætter:

»Jeg troede egentlig, at jeg stadig skulle lave en form for dokumentarfotografi, for det var det eneste, jeg kendte til. Men det var en åbenbaring at komme til Tjekkiet, som har en stærk tradition for iscenesat fotografi. Den opstod under kommunismen, hvor man ikke måtte gå rundt at fotografere i gaderne. Det var et spændende og helt nyt koncept for mig selv at skulle skabe mine egne billeder.«

Gennembruddet

Opholdet i Tjekkiet udmøntede sig i projektet Photographers Posed, hvor Søren Solkær dokumenterede mesterfotografer som Jan Saudek, Anton Corbijn og Shanta Rao i deres egen fotografiske stil ved hjælp af deres specifikke metoder og materialer.

Efterfølgende flyttede han til København og begyndte at udstille i blandt andet i Köln, Chicago og på Kulturby København i 1996.

»Jeg havde mørkekammer hjemme i et skab, solgte ufatteligt lidt og levede på et minimum. Men så længe jeg havde råd til papir og film, gjorde det mig ingenting. Jeg havde en fest og lavede det, jeg ville.«

Da pengene alligevel blev for små, fik Søren Solkær job som reklamefotograf. Det var i den periode, han mødte musikeren Sune Wagner, som havde gået i gymnasiet med Søren Solkærs lillebror i Sønderborg.

Solkær begyndte at tage billeder af Sune Wagners band Psyched Up Janis, og derfra gik det stærkt. Han lejede en hel etage uden varme i den dengang faldefærdige sojakagefabrik og blev af musikmagasinet Gaffa hyret til at fotografere Kashmir, Sort Sol og andre af tidens største danske rockbands.

Senere startede Sune Wagner bandet The Raveonettes, som fik kontrakt med pladeselskabet Crunchy Frog. Det gjorde også bandet Junior Senior, og begge bands fik pludselig og nogenlunde samtidig deres internationale gennembrud.

Søren Solkærs billede, hvor de to bandmedlemmer i Junior Senior fortærer henholdsvis en gigantisk og en meget lille burger, og hans ikoniske *film noir*-billeder af The Raveonettes vakte hurtigt genlyd uden for landets grænser.

Søren Solkær blev snart efter tilknyttet det store engelske musikmagasin Q Magazine og sendt til Sydafrika med Starsailor, til Cuba med Simply Red, til Paris med The Killers og til andre storbyer for at fotografere Björk, Arcade Fire, Amy Winehouse og Paul McCartney.

Et af Søren Solkærs mest berømte fotos er imidlertid af bandet The White Stripes taget på en klassisk amerikansk diner.

»Jeg var sendt til Nashville af GQ Magazine. Jack White havde forinden sendt en hel liste med sine krav. Han forlangte, at der kun måtte være rødt, hvidt og sort i billederne, og at de to bandmedlemmers tøj skulle være ægte vintagetøj fra 50'erne. Jeg kørte rundt en hel dag med en irakisk taxachauffør og besøgte 8-9 diners, før vi til sidst fandt en, der passede. Vi betalte for at lukke hele dineren ned i to timer og forsøgte at ramme stilen fra et gammelt Sopranos-billede af gangstere i en café. For at caféen ikke skulle se for tom ud, fandt jeg på at lægge flere billeder sammen, så Jack og Meg White optrådte fire forskellige steder. Det billede har været rigtigt vigtigt for min karriere, og Jack White har været så sød at sige, at det for ham er det bedste White Stripes-foto, der findes.«

Efter at have fotograferet mange af verdens største rockstjerner, besluttede Søren Solkær sig for at gå videre med andre projekter, og det var der en naturlig grund til:

Søren Solkær i godt selskab hos Mentawai-folket, Siberut, Indonesien, 1989. Foto: Privat

Et af Søren Solkærs gennembrudsbilleder: bandet Junior Senior i København 2003. Foto: Søren Solkær

Gadekunstneren Elle på et tag i New York. Foto: Søren Solkær

OM SØREN SOLKÆR

F. 1969. Far til to børn på 17 og 20 år. Bor med sin forlovede på Vesterbro i København.

Forfatter til foreløbig syv fine art-fotobøger.

Søren Solkærs billeder har været udstillet i bl.a. New York, Sydney, London, Los Angeles, Milano og Kyoto og findes herhjemme i permanente samlinger på Det Kongelige Bibliotek og Frederiksborg Slot.

Medlem af Eventyrernes Klub siden 2021.

Drageblodstræ på Socotra. Foto: Søren Solkær

”

Vi gik i mudder til knæene, løb tør for mad og fik infektioner i benene.

Søren Solkær, fotograf

► »Jeg havde til sidst fotograferet næsten alle de musikere, jeg gerne ville. Jeg manglede måske kun lige Bowie og Iggy Pop. Og så synes jeg musikbranchen var blevet for kontrolleret og for kommerciel. Jeg var mæt og havde lyst til et nyt projekt, hvor jeg havde fuldstændig frie hænder.«

Topløs på taget

Efter rockstjernerne kastede Søren Solkær sig i stedet over street art og hiphopkultur.

»Jeg havde en passion for street art og havde i min teenage-tid flirtet med hiphopkulturen. Når jeg var i storbyer som Berlin, Los Angeles og New York, opsøgte jeg gadekunsten og kendte ofte værkerne, men ikke kunstnerne bag. Derfor tænkte jeg: "Kan man lave et projekt, hvor man finder frem til kunstneren og får lavet et iscenesat foto af ham eller hende foran sit eget værk?"«

»Jeg endte med at rejse jorden rundt et par gange for at dokumentere mere end 150 forskellige gadekunstnere. Det var sindssygt hårdt at finde frem til dem, for det de lavede, var jo som regel ulovligt. Vi måtte lave masker, der passede ind i kunstnerens kreative univers for at skjule deres identitet. De var ti gange mere rock'n'roll, end musikere er!«

Et scoop var det at få lov til at portrættere street art-kunstneren Elle, og det skulle der komme endnu et ikonisk foto ud af.

»Elle er en gudesuk graffitimaler, der bor i New York. Hun er en af meget få kvinder i street art-miljøet, som typisk er meget fysisk og kræver, at man for eksempel kravler rundt på byens tage. Elle lavede smukke portrætter om dagen, og om natten gik hun rundt med en højtryksbrandslukker fyldt med maling. Jeg fotograferede hende først ved en indfaldsvej til Manhattan, hvor hun med malingen skrev sit graffiti-tag "elle" på et trafikskilt, mens 100 mexicanske lastbilchauffører kørte forbi og tudede med deres horn,« siger Søren Solkær og fortsætter:

»De næste to år holdt vi kontakten, og så fore-

slog hun selv at lave et nyt billede, hvor hun stod topløs på et tag i Brooklyn. Da vi kom derop, opdagede vi et ovenlysvindue ned mod en lejlighed, hvor der sad to børn og spiste. Vi måtte vente til, børnene havde spist op. Derefter smed Elle trøjen og iførte sig en sjakalmaske, som hun selv havde kreeret. Hun skulle igen skrive "elle" med rød maling, og der var kun plads til to forsøg på væggen foran os. Jeg havde to flash-lamper med, og vi var enormt synlige deroppe på taget. Heldigvis lykkedes det i andet forsøg at få billedet i hus, uden at politiet kom. Mange af billederne i "Surface"-projektet, som det kom til at hedde, var ligesom dette ret vilde at lave. Skøre steder under svære forhold.«

Naturfænomenet har åbnet nye døre

Et helt andet af Søren Solkærs senere projekter har afsat meget langt fra New York. Med "Black Sun" er fotografen nemlig rejst tilbage til hjemstavn.

»Da jeg var ti år gammel, så jeg fuglefænomenet sort sol sammen med mine forældre i Sønderjylland. Det var som en kæmpe stor, sort kalligrafi på himlen, og det gjorde stort indtryk på mig. Da jeg for nogle år siden havde haft en udstilling med 25-års portrætfotos på Frederiksborg Slot, foreslog min kæreste, at jeg som det næste måske skulle lave noget helt andet. Med det samme kom det til mig, at jeg gerne ville fotografere de der fugle i Sønderjylland. Jeg troede egentlig, at det var et sønderjysk fænomen, men da jeg researchede, fandt jeg ud, at stærefænomenet også kan ses i en række andre lande. Så dette projekt endte også med at blive et rejseprojekt.«

Og det har åbnet helt nye døre, fortæller Søren Solkær og uddyber:

»Måske fordi der ikke er mennesker med, og billederne peger mere indad, er det, som jeg er kommet ind i "den rigtige kunstbranche". Det er nogle helt andre samlere, der nu henvender sig, og jeg har haft artikler om fænomenet i Observer,

Guardian, Wired, National Geographic og New York Times. Det hele eksploderede for alvor under corona. Jeg tror, projektet har ramt noget i mange, der har en længsel efter både natur og frihed.«

»Kommet langt på gåpåmod og hårdt arbejde«

Sort sol-projektet er siden blevet fuldt op af et helt nyt projekt, som tager udgangspunkt i øen Socotra, der tilhører Yemen.

»Jeg har altid haft et brændende ønske om at kunne leve af mine kunstprojekter. Nu er jeg så heldig at have et løbende internationalt salg af bøger og prints, og det har givet mig den økonomiske frihed til selv at vælge projekter. Det har også givet mig muligheden for at rejse på meget mere eventyrlig vis, ligesom da jeg startede. Socotra er et fascinerende sted med dybe huler, drageblodstræer og smukke, gyldne egyptiske gribbe. Det er et skrøbeligt økosystem, og der er slet ikke samme bevidsthed om at passe på det, som der for eksempel er på Galapagos. Jeg vil gerne formidle en oplevelse derfra, uden at folk selv nødvendigvis behøver tage dertil,« fortæller Søren Solkær, som også gerne sætter ord på, hvad der i hans optik har skabt hans succes:

»Jeg synes, jeg er kommet utroligt langt på gåpåmod og hårdt arbejde. Og så på en blind tro på at ting kan lade sig gøre. Det, synes jeg, er en historie, jeg kan genkende fra mange andre. For eksempel skateren Rune Glibberg, der boede i lang tid under en bro i Los Angeles, og Jacob Holdt, mit gamle idol. Egentlig tror jeg ikke, jeg har så meget talent, men jeg har langsomt fået opdyrket noget, selv om der var lang vej derhen. Jeg tror, der er mange, der lader sig begrænse af at tro, at man skal være god helt fra starten. Det behøver man ikke, men man skal stole på, at man kommer derhen, hvis man giver sig fuldt ud. At det vil bære frugt på et tidspunkt – og selv hvis det ikke gør, så har det forhåbentlig undervejs været en spændende rejse.« ■